Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 220.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

PONIEDZIAŁEK 27 Września 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzu i rożne uwagi
6''	27'' 7''' 397	+ 1, 3	2, 23	Wschodni słaby	Pogoda	
24 2	6., 373	+ 11, 4	2, 91	WPł. Wschodni ,,	,,	
10	6, 020	+ 6, 9	2, 84	Południowy ,,	Pogoda z Chmurami	

Nro. 2811—3023 Pol.

Kundmachung.

mit welcher die Paßvisa-Gebühren und die Aufenthaltstaxen von den im Cracauer Gebiete zeitweilig verweilenden Fremden aufgehoben werden.

Die im Grunde des Landtagbeschlußes vom 16 September 1844 eingeführten Paß vidirungs gebühren von fremden Reisenden, deren Einhebung mit der hierortigen Verfügung vom 2 August d. J. Z. 2515 auf jene Passanten beschränkt wurde, welche sich hier über 24 Stunden aufhalten, werden nunmehr ganz aufgehoben.

Ebenso hat es auch von der fernern Einhebung jener Gebühren abzukommen, welche Fremde, sowol Christen als Juden für die ihnen ausgefertigten Aufenthaltskarten zu entrichten hatten.

Die gegenwärtigen Bestimmungen haben mit dem 1 Oktober 1847 in Wirksamkeit zu treten.

Krakau am 13 September 1847.

Moriz Graf Deym
k. k. Hofkommißär.

Nro 2811—3023 Pol.

OBWIESZCZENIE

o zniesieniu taksy pobieranéj za wizowanie passportów osób zagranicznych i ich czasowy pobyt w okręgu miasta Krakowa.

Wszelkie taksy passportowe od osób zagranicznych do kraju tutejszego przybywających, uchwałą sejmową na dniu 16 Sierpnia 1844 r. zapadłą, postanowione, a rozporządzeniem moim z d. 2 z. m. do L. 2515 Pol. wydaném ograniczone do tych tylko indywiduów, które swój pobyt nad dwadzieścia cztery godzin przedłużyły, zupełnie uchylonemi zostają.

Również ustaje opłata należytości jaką obcokrajowi tak Chrześcianie jako też Starozakonni za udzielane im karty pobytu uiszczali.

Rozporządzenie niniejsze z dniem 1. Października r. b. ma wejść w wykonanie.

Kraków d. 13 Września 1847 r.

Maurycy Hr. Deym
C. K. Kommissarz Nadworny.

— *Wiedeń* 21 *Września.* —

(*Z Dostrzegacza Austryackiego*). *Gazetta di Venezia* z d. 15 września zawiera następujący artykuł:

Włoskie dzienniki i włoscy korrespondenci obcych gazet nie ustają w swojéj krucyacie przeciw Austryi. Wszystkie chcą zbijać, przechodziłoby nasze siły, a czas, który nam, tak jak wszystkim innym ludziom odmierzony został, nie wystarczyłby do tak olbrzymiéj pracy; liczba bowiem tych dzienników jest niezmierna. Ograniczamy się więc tylko przytoczeniem tego co jest najważniejszém:

„Obwiniają Austryę w Rzymie o spisek przeciw Rzymowi, a procces spiskowym wytoczony ma dostarczyć dowodów. Dla czegóż ich dotąd nie wykazano? Zapewne czekają innych jeszcze dokumentów; dla tego też w dz. *Presse* z d. 2 września czytamy następną wiadomość: „W Livorno podobny miał wybuchnąć spisek jak niedawno w Rzymie, jeżeli poniżéj umieszczonemu artykułowi korrespondencyjnemu w Nouvelliste de Marseille zawierzyć można:“

Livorno 27 *Sierpnia.*

„„Straszny tu zamach odkryto; wyjaśnienia których panu udzielamy, mogą być uważane za urzędowe. Ponieważ rzeczy, jak się zdaje, nie poszły według życzenia gabinetu Wiedeńskiego, konsul austryacki w Livorno ułożył plan, któryby się był nieochybnie udał, gdyby Opatrzność, która od niejakiego czasu widocznie nad Włochami czuwa, nie była go w sam czas wykryła. Kilku z więzienia wy-

puszczonych zbrodniarzy, którzy od rzeczonego konsula znacznemi pieniędzmi przekupieni byli, mieli jego dom napaść, podpalić, a w każdym razie herb i sztandar austryacki zerwać, po błocie wlec i publicznie spalić. W Livorno podobnie jak i w Rzymie lud sam ujął się za sprawą narodową; sprawcy zamachu ratowali się ucieczką.""

„Tak (mówi dalej Gazetta di Venezia) i tu znowu na istocie czynu (corpus delicti) zbywać będzie do wytoczenia procesu. Zaiste tym sposobem nadużywać łatwowierności czytelników, jestto grzeszyć kosztem publiczności, zmyślając zawsze tylko same bajki; nie widzieć czém bardziej gardzić, czy bezczelnością takiego plagiatu, czy też nędzotą pomysłu." i t. d.

— *Preszburg* 19 *Września.* —

Około południa zapowiedział odgłos dzwonów tutejszym mieszkańcom skon powszechnie żałowanego prymasa królestwa, który po krótkiéj chorobie w Gran z tym rozstał się światem.

— *Werona* 10 *Września.* —

Podróż Najjaśniejszego króla pruskiego w górnych Włoszech z najpożądańszym i najpomyślniejszym odbywa się skutkiem. Ostatnie dni pobytu w Wenecyi poświęconemi były oglądaniu ciekawości miasta, przyczém król długi czas w akademii sztuk pięknych zabawił i z zajęciem się przyglądał dziełom Rafaela oraz nowych artystów, znajdującym się na wystawie. Chlubnie znanego pejzażystę Nerly rodem z Pruss, byłego ucznia Rumstra, król raczył zaszczycić odwiedzinami w pracowni i w jego towarzystwie galeryę obrazów zwiedził. Dnia 8go, Król, Ich Królewskie Wysokości wraz z orszakiem, znajdowali się na obiedzie u arcy-xięcia vice-króla, a następnie przechadzali się przy najpiękniejszéj pogodzie na placu S. Marka, napełnionym ludźmi. Wczoraj rano o 7éj godzinie, Najjaśniejszy Pan i xiążę Karol byli na stacyi kolei żelaznéj, gdzie ich arcy-xiążęta i wice-król z synami pożegnali. Po niedługiéj jeździe przybyli do Padwy. Król udał się naprzód do Areny, do kaplicy Seravegni, gdzie się znajdują sławne freski Giotta, opisane przez margrabiego Salvatico; następnie do Eremitanów, do pałacu della Ragione, do kościołów katedralnego Stéj Justyny i Sgo Antoniego; w dwóch ostatnich zabawił dłuższy czas i podziwiał przepyszną architekturę, jedną z XIIIgo, drugą z XVIgo wieku. Bibliotekarz Dr. Gar, znany w Niemczech ze swoich badań starożytności, miał zaszczyt być przedstawionym królowi. W Wicencyi król zwiedził palladium, wszystkie pałace, teatr olimpijski i portyk pałacu della Ragione a korzystając z pogody pojechał do Rotundy Capry i do Madonny di Monte Berico, z któréj wierzhołka okazuje się najpiękniejszy widok na dolinę między Euganzami, Alpami i morzem. W orszaku króla znajduje się profesor Karol Bitter, który niedawno z Berlina tu przybył, jak również przedstawiony został królowi ksiądz Magrini, którego dzieło o palladium królowi już znaném było. Wczoraj wieczor król przybył do Werony, którą w dniu dzisiejszym ma zwiédzić.

Wiadomości zagraniczne.

— *Pteersburg* 14 *Września* .—

Przez rozkaz dzienny Cesarski, do wydziału Cywilnego, w dniu 9 sierpnia wydany awansowani zostali, za wysłużenie lat z Sekretarza Kollegijalnego na Radcę Honorowego, Sekretarz duchownego (Prawosławnego) Konsystorza Warszawskiego Litosławski ze starszeństwem od d. 26go listopada 1846 r: z Sekretarza Gubernijalnego na Sekretarza Kollegijalnego, Naczelnik Stołu w tymże Konsystorzu Łukaszewicz, ze starszeństwem od d. 10go listopa 1846 roku.

— *Neuersbach* (*w Saxonii*) 20 *Września.* —

Postępując według dawnego przysłowia, które mówi, że potrzeba jest najlepszą mistrzynią, ubodzy tkacze powzieli myśl założenia publicznego pieca, który będzie w stanie dostarczać chleba całéj gminie. Tym sposobem uwalniając się od piekarza, obracają zyski i korzyście, jakie dotąd z nich ciągnął, na opędzanie własnych potrzeb i dobrze na tém wychodzą; bo mają większy, tańszy i lepszy chléb, niż dotąd kupowali. Przykład ten nowego pomysłu pod ekonomicznym względem znajdzie zapewne licznych naśladowców. W inném zaś miejscu ogłoszono policyjne rozporządzenia iż nikomu nie wolno zboża nad własną potrzebę zakupywać przez co lichwiarze zbożowi muszą zaniechać swojego podłego rzemiosła, a ceny zboża znacznie się zniżą, jak się to już na samym wstępie pokazało.

— *Paryż* 20 *Września.* —

Marszałek Bugeaud miał wczoraj odebrać rozkaz telegrafem, aby się bezwłocznie udał do Algieryi i stanął na czele 10,000 wojska idąc w pomoc cesarzowi marokańskiemu.

National utrzymuje, że w sprawie włoskiéj gabinet francuzki zachowa ścisłą neutralność, gdy tymczasem Anglia ma zamiar w Ankonie wylądować. Francya zwraca obecnie całą swoją uwagę na pół wysp pirenejski, którego stan teraźniejszy każe się spodziewać ważnego przesilenia.

Rozkazem królewskim z d. 17 jenerał majorowie Reille i Dode de la Branerie wyniesieni zostali na godność parów francuzkich.

— *Dnia* 10 *Września.* —

Na giełdzie mówiono dziś, że Espartero otrzymał tytuł generalissimusa armii hiszpańskiéj. Papiery stały słabo, mówiono, że w Londynie ukonsolidowane spadły.

Xiążęta Joinville i Aumale przybyli tu z

Compiegne. Xiążę Aumale miał wczoraj długą konferencyę z panem Guizot.

Oficer, który kiedyś zajmował wysokie stanowisko w armii za marszałka Narvaez, przybył tutaj z depeszami do królowéj Krystyny. Zaraz po jego przybyciu królowa Krystyna udała się z nim do St. Cloud, dokąd także wezwano panów Zea Bermudez, i jenerała Cruz.

Pomiędzy Francyą a Persyą ma być zawartym traktat związku i przyjaźni, w skutek którego oba mocarstwa traktować się odtąd będą na stopie mocarstw najbardziéj faworyzowanych.

Zapewniano wczoraj, że dekret mocą którego pan Guizot mianowanym zostanie prezesem rady wyjdzie w przyszłym tygodniu. Głoszono także, że pan Daru został mianowanym ministrem wychowania publicznego, a pan Muret de Bord ministrem handlu. Z dotychczasowych ministrów, Jayr otrzyma posadę w izbie obrachunkowéj, a pan Cunin Gridaine odjedzie do swego majątku w Ardenach.

— *Dnia* 11 *Września.* —

(Dep. telegr.) Xiężna Aumale powiła syna, który nosić będzie tytuł xięcia de Guise.

— *Dnia* 12 *Września.* —

Owdowiała elektorowa bawarska, arcy-xiężna austryacka, opuściła wczoraj St. Cloud. by wrócić do Niemiec.

Xiążę Aumale w końcu przyszłego tygodnia odjedzie do Algieryi. Syn, który mu się urodził, wczoraj po południu o godzinie 2éj w zamku St. Cloud przyjął chrzest Sty z rąk arcy-biskupa paryzkiego.

Nowy poseł perski Mohamed Mirza chan w dniu 8 września wysiadł w Tulonie na ląd; okręt admiralski powitał go 11 wystrzałami z dział.

Z powodu ostatnich wiadomości z Maroko czytamy w *Moniteur Algerien:* „Wiadomości z Maroko nie brzmią tak pomyślnie jak z wewnętrznych prowincyi Algieryi. Z powodu braku pewnych raportów o siłach cesarza, równie jak ex-emira, poruszenia obu walczących budzą w nas obawy lub nadzieje, które mogą być zupełnie wymarzonemi. Niedawno jeszcze, jak się zdawało, Muley Abd-er-Raman przybrał postawę panującego, gotowego do ukarania poddanego niezdolnego do żadnego oporu; teraz znowu wieść chodzi, że Abd-el Kader po pierwszém wsteczném poruszeniu ruszył ku zachodowi a nawet że od mieszkańców Taza dobrze został przyjętym; jednak dotąd nie popełniono ani jednego aktu otwartéj nieprzyjaźni. Rozmaite przypuszczenia czynią o tych poruszeniach, jeżeli te rzeczywiście miały miejsce. Emir może ściągnął na nowo pokolenie Beni Amer, które przeniesiono blisko Fez, albo też chce ukarać pokolenie, które dopuściło się rabunku na karawanie z pustyni. Może być, że te pozory kryją zamiary ambicyi, które dopiéro po pewnym przeciągu czasu wyjdą na jaw, ale z temi nie umknie naszéj straży.“

— *Londyn* 19 *Września.* —

Z urzędowych rapportów wykazuje się że angielska flota krążąca na zachodnich brzegach Afryki w celu zapobieżenia handlowi niewolników murzyńskich, w październiku zeszłego roku 23 okręty zabrała, z których kilka po 500 i więcéj niewolników na pokładzie miały. Jeden parowy okręt miał ich nawet 950 ale zdołał umknąć przed angielskim okrętem parowym.

Dom rodziny Szekspira sprzedany za 3000 fst. ma istotną wartość tylko 100 fst. Komitet, który go nabył, ma zamiar tak go wyrestaurować, ażeby mu jak najdłuższą trwałość zapewnić.

— *Dnia* 11 *Września* —

Gazette urzędownie donosi, o mianowaniu sir H. Smith, zwycięzcy pod Alival, gubernatorem jeneralnym i naczelnym dowódzcą w kolonii Cap. Donosi także o mianowaniu komisyi nadzorczéj nad kolejami żelaznemi złożonéj z lorda Wrelesley, profesora dr. filozofii R. Willis, kapitana inżynieryi H. James. G. Regnie, W. Cubett i E. Hodkinson; w urzędowym języku następny cel téj komisyi naznaczono; „Badanie warunków, jakich trzymać się mają inżenierowie przy używaniu żelaza do budowli kolei żelaznych.“

Według listów z Kanady, zamierzają tam wybudować tunel pod rzeką Sgo Wawrzeńca na przeciw wyspy Séj Heleny wprost Montreal, by kolej żelazną poprowadzić aż do Oceanu atlantyckiego. Tunel będzie długim tylko na $1/3$ mili ale rzeka w tém miejscu jest głęboką na 43 stóp.

— *Rzym* 13 *Września.* —

Z rozkazu Ojca świętego kardynał sekretarz stanu naganił ostatnie manifestacye ludu mianowicie przed mieszkaniem posłów sardyńskiego i toskańskiego dodając że w razie ponowienia takowych sprawcy surowo ukarani będą.

W skutek tego rozporządzenia xiążę Canino który tym manifestacyom przewodniczył z Rzymu wydalony został; prócz tego kilku jeszcze oficerów gwardyi narodowéj wykluczeni zostali z grona swoich kolegów.

Sardyński okręt przywiózł z Genui Ojcu świętemu 10,000 karabinów; nie wiadomo jednak czy to podarunek czy zakup broni.

Z wielkiem zadowoleniem zezwolił Sułtan na odmalowanie swego portretu dla Ojca świętego. Malarz skończywszy dzieło swoje odpłynął już z Konstantynopola do Rzymu.

— *Neapol* 9 *Września.* —

Lubo powstania w Messynie i Reggio w samym zawiązku utłumić zdołano, obawiają się jednak powszechnie, że większe jeszcze i na różnych miejscach wybuchną zamięszania; obiegają nawet w téj chwili wieści o już zaszłych zaburzeniach w Palermo, w Kalabryi i innych częściach królestwa obojéj Sycylii.

— *Ateny* 12 *Września.* —

Prezes rady ministrów Kolletis umarł; na

trzy dni przed skonem król wyniósł go na godność marszałka i senatora; strata jego jest Greków nieodżałowaną.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 24 do dnia 25 Września.

Machnacki Maxymilian, Flunglinger Karol, Dragulski Jan, Janocha Antoni, Dzieduszycka Teodozya hr., Kellner Jeży, Niemojewski Adolf ob., Łopuszańska Paulina, Bogdanowicz Chrzystof, Czuczawa Chrzystof, X. Willim Celestyn, Potocki Felicyan ob., z Galicyi; -- Kluger, z Polski; -- Langer Jan, Wessel Henryk, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Willin Celestyn, Torosiewicz Teodor, do Galicyi; -- Lipińska Józefa, do Polski.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 5341.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek wniesionéj prośby PP. Henryka Schmidt opiekuna i Ludwika Reidt przydanego opiekuna małoletnich po ś. p. Józefie Schmidt pozostałych dzieci, o przyznanie tymże małoletnim spadku po ś. p. ich ojcu Józefie Schmidt pozostałego, z summy złp. 1000, na realności pod L. 646 w gminie V. M. Krakowa zabezpieczonéj, składającego się; Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora, na zasadzie artykułu 12 ustawy hypotecznéj z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem terminu tego, spadek powołany małoletnim po ś. p. Józefie Schmidt pozostałym dzieciom przyznany zostanie.

Kraków d. 17 Sierpnia 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Czernicki.*

(3r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

Nro 5037.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W skutek prośby PP. Jana i Franciszki z Dembińskich Siemińskich małżonków o ogłoszenie pertraktacyi spadkowéj po Floryanie Straszewskim celem przyznania im kamienicy pod L. 252 w Gminie 2 przy ulicy Brackiéj stojącéj testamentem przez tegóż na dniu 20 Kwietnia 1843 spisanym przeznaczonéj. Po wysłuchaniu wniosku Ces. Król Prokuratora, na zasadzie Artykułu 12 ustawy Hypotecznéj wzywa wszystkich prawa mieć mogących do spadku tegoż, ażeby z takowemi w przeciągu trzech miesięcy do Ces. Król. Trybunału zgłosili się, po upływie bowiem tego terminu, kamienica w Krakowie pod L. 252 Gminie 2 przy ulicy Brackiéj stojąca, podającym na własność przyznaną zostanie.

Kraków d. 24 Sierpnia 1847 r.

Sędzia Przydujący
J. *Pareński.*

(3r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński*

Nr. 19636.

Kundmachung.

Es wird hiemit bekannt gemacht, daß zur Verpachtung des Podgorzer städtischen Schlachthauses auf die Dauer vom 1. November 1847 bis letzten Oktober 1850 um den jährlichen Fiskalpreis von 430 Fl. 36 Xr. CM. und Erlag des 10/00 Vadiums eine Lizitation am 30. September 1847 in der Podgorzer Magistrats kanzlei Vormittags um 9 Uhr abgehalten werden wird.

Die weitern Lizitationsbedingnisse werden am Lizitationstage bekannt gegeben werden.

Von der k. k. Polizei Direktion.

Krakau am 23 September 1847.

In Verhinderung des Herrn Polizei Direktors
Smidowicz.

Nr. 19,529.

Kundmachung.

Es wird hiemit bekannt gemacht, daß zur Anschaffung von 14 Stück Laternen mit argantischen Lampen messingenen Reverbers Stützen und Säulen in den berechneten Kostenbetrage von 323 fl. 46 Xr. C. M. eine Lizitation am 30 September 1847 in der Bochnier Kreisamtskanzlei Vormittags um 9 Uhr abgehalten werden wird.

Die weitern Lizitationsbedingnisse werden am gedachten Tage bei der Verhandlung bekannt gegeben werden.

Von der k. k. Polizei Direktion.

Krakau am 22 September 1847.

In Verhinderung des Herrn Polizei Direktors
Smidowicz.